

การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

A Development of Writing Skill of Prathomsuksa 6 by Using Mind Mapping along with Language Exercises.

แสงระวี ประจวบวัน*

มีชัย เอี่ยมจินดา**

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยได้พัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ใช้แผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน และแบบฝึกทักษะ จำนวน 5 แบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ 80.31/82.11 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

Abstract

This thesis, development of writing skill of prathomsuksa 6 students by using mind mapping along with language exercises, to be the sample group of this research. The research tools of this thesis consist of 5 lesson plans and 5 language exercises. After the research used the tool with the sample, the research found that 1) According to the standard at 80/80, the effectiveness of writing skill practice was at 80.31/82.11 2) There was a significant difference between writing skill achievement of prathomsuksa 6 students at the .05 level, which post-lesson achievement was higher than pre-lesson one. 3) Students' opinions towards learning management through mind mapping based-writing skill exercise were at the high level.

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

ในการจัดทำหลักสูตรนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติประจำชาติอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มี 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียนสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 2) ทักษะการเขียนมีบทบาทในกระบวนการ การเรียนภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น เขียนโต้ตอบ เขียนบันทึก เป็นต้น การเขียนจะต้องอาศัยทักษะด้านอื่นและการคิดเป็นพื้นฐาน ดังนั้น การฝึกทักษะการเขียนจึงควรฝึกทักษะการคิดควบคู่ไปด้วย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนคิดและถ่ายทอดจินตนาการของตนผ่านงานเขียนและหากฝึกเขียนบ่อย ๆ ก็จะช่วยให้นักเรียน กล้าคิด กล้าแสดงออกพร้อม ๆ กัน ปัญหาการเขียนปรากฏในเรื่องรูปแบบและการเรียบเรียงภาษา ดังงานวิจัยของ จุติมานาควรรณ (2544 : 2) พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเขียนในเรื่องรูปแบบที่เขียนผิด แบ่งวรรคไม่ถูกต้อง แบ่งข้อความผิด เรียงคำผิดตำแหน่ง ขาดคำที่จำเป็นในประโยค ใช้คำไม่ถูกต้อง ใช้คำไม่ตรงความหมาย และไม่สื่อความหมาย อีกทั้งยังใช้ภาษาในการเขียนไม่ถูกต้อง ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด หรือเขียนเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นข้อความที่ไพเราะและรัดกุมตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตนเองต้องการได้ แม้ปัญหาการเขียนที่นักเรียนไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เรียบเรียงออกมาเป็นงานเขียน จะมีการแก้ไขกันอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ยังเป็นปัญหาของนักเรียนและครูผู้สอนภาษาไทย ในฐานะที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็พบว่ายังมีปัญหา

ด้านการเขียนความเรียง เห็นได้จาก คะแนนเก็บระหว่างเรียนเรื่องทักษะการเขียน ซึ่งเป็นการประเมินผลจากการปฏิบัติจริง พบว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการเขียน ปีการศึกษา 2550 และ 2551 คือ ร้อยละ 63.85 และร้อยละ 64.03 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดเป้าหมายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ร้อยละ 70 ซึ่งหากสามารถแก้ปัญหาทักษะ การเขียนให้กับนักเรียนได้ ก็จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้สูงขึ้น

ประกาศรี สี่อำไพ (2531 : 36) กล่าวว่า “ความเรียงเป็นการเสนอความคิดอย่างเป็นระบบมีความกระชับแสดงความคิดที่ชัดเจน” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สนิท สัตโยภาส (2538 : 12) ที่ว่า “ความเรียงเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นเรื่องเป็นราว” จะเห็นได้ว่าการเขียนความเรียงเป็นการเสนอความคิดและการเขียนโดยทั่วไปยังเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดอย่างแนบแน่น ดังนั้นการเขียนทุกรูปแบบจึงเริ่มต้นจากการจัดระบบความคิด การถ่ายทอดความคิดตลอดจนการสร้างกระบวนการคิด เห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของการคิดและการเขียนเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อกัน กล่าวคือ การเขียนกระตุ้นให้เกิดการคิดและการคิดทำให้เกิดการเขียนเช่นกัน เพราะในการเขียนผู้เขียนต้องใช้ความคิดในการวิเคราะห์ จินตนาการ พิจารณาใคร่ครวญและคิดอย่างมีระบบเพื่อกลั่นกรองถ้อยคำหรือข้อความให้ออกมาเป็นภาษาเขียน แล้วจึงถ่ายทอดความคิดต่าง ๆ เหล่านั้นออกมาเป็นงาน ความไม่ต่อเนื่อง รัญญา ผลอนันต์ (2544 : 43) กล่าวว่า แผนที่ความคิด (mind mapping) เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมความคิด จัดรูปความคิดรวบรวมข้อมูลจำนวนมากลงในหน้ากระดาษหน้าเดียว โดยการคิดคำสำคัญ (keyword) แล้วแตกกิ่งก้านสาขาองค์ประกอบย่อยของคำสำคัญนั้นเชื่อมโยงต่อ ออกไปจากจุดศูนย์กลางตามจินตนาการของความคิดที่ไหลออกมา การเขียน

ความเรียงจึงมีความสำคัญต่อการฝึกทักษะการเขียน และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก แต่ปัญหาที่พบเสมอประการแรก คือ นักเรียนเขียนเรื่องหรือเขียนความเรียงไม่เป็นและเขียนไม่ค่อยได้ ไม่รู้จะเขียนอะไรเพราะขาดความมั่นใจไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจดีนัก เมื่อเขียนไม่ค่อยได้ก็จะเบื่อ ไม่อยากเรียนวิชานี้ และทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นวิธีที่จะแก้ปัญหาเรื่องการเขียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 คือ แบบฝึกทักษะที่จะทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ได้มีโอกาสฝึกคิดสร้างสรรค์ สร้างเสริมจินตนาการ เขียนเองได้ตามจินตนาการ กล้าคิด กล้าเขียน เพื่อฝึกทักษะการเขียนความเรียง สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544 : 54) ได้กล่าวว่า ในการเรียนการสอนภาษาไทย ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสนปฏิบัติหรือฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความคล่องแคล่วและมีความชำนาญในทักษะด้านต่าง ๆ ซึ่งในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูต้องหาเทคนิคและวิธีการมาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ แบบฝึกจึงเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ครูสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลได้

นอกจากนี้ สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542 : 1) กล่าวถึง แผนที่ความคิด (Mind Mapping) ว่า “แผนที่ความคิดช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกลุ่ม เนื้อหา การปรับปรุง การระลึก การสร้างสมความคิดสร้างสรรค์ มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับ การไตร่ตรอง และการเรียนรู้ แผนที่ความคิดใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับอายุและทุกวิชา” อีกทั้งในคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้เสนอแนะการนำ Mind Mapping มาใช้ในการสอนเขียนไว้ว่า “การเตรียมการเขียน หากให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองและจัดความคิดเข้าเป็นโครงเรื่องที่จะเขียน แล้วนำความคิดเชื่อมโยงเป็น

หัวข้อเรื่องย่อยและทำแผนภาพโครงเรื่อง ก็จะนำไปสู่การเขียนร่างต่อไป” (กรมวิชาการ, 2544 : 13)

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของแบบฝึกทักษะ และวิธีการแผนที่ความคิด จึงมีความประสงค์ที่จะนำแบบฝึกทักษะ ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิดมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง การจัดการเรียนรู้ ให้เป็นกระบวนการจัดระบบ การจำ และการจัดกระทำข้อมูลจากการสร้างภาพในใจแล้ว จัดหมวดหมู่ความคิด กำหนดและแสดงโครงเรื่องออกมาเป็นแผนภาพความคิด สามารถใช้ฝึกการวางโครงเรื่องในการเขียน โดยพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง สิ่งที่ทำให้เกิดความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานเขียน ต้องการทำกิจกรรมการเขียน เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่าแบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด น่าจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

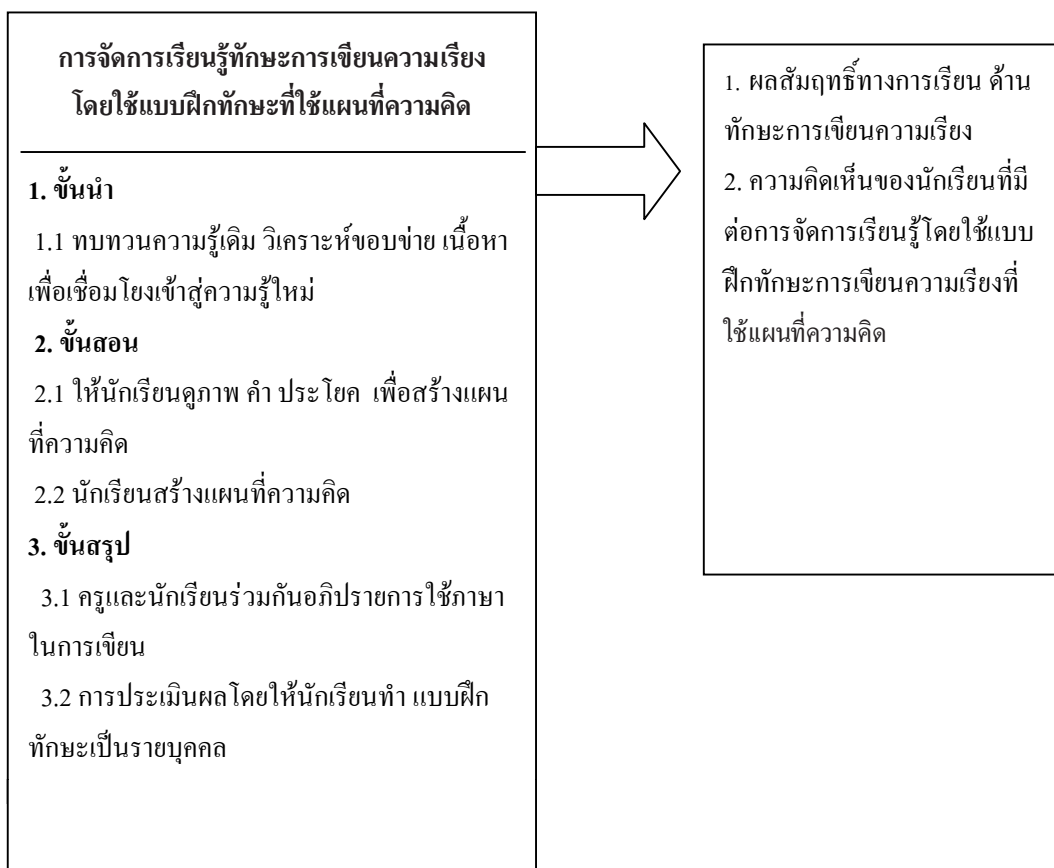
สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้แผนที่ความคิดสำหรับ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้แผนที่

ความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน

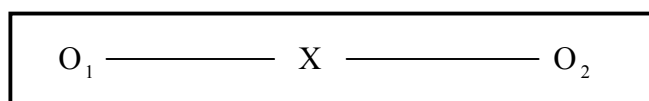
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้แผนที่ความคิด ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบแผนการทดลองแบบการทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre - Experimental Design) แบบหนึ่งกลุ่ม สอบก่อนสอบหลัง (One Group Pretest Posttest Design) (Tuckman 1999 : 160) ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละเียดอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 28 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนความเรียงที่ใช้แผนที่ความคิด จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง
2. แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบข้อสอบอัตนัย
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการสร้างดังนี้ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ศึกษาคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย วิธีสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากนั้นนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนความเรียง โดยยึดเนื้อหาตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายละเอียดของแผน

ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล และเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ใช้แผนที่ความคิด จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ตามโครงสร้างทางเนื้อหา นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึก ด้านการสอนภาษาไทย และด้านการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสุ่มแผน จำนวน 2 แผนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น เวลา เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัดผลและประเมินผล

2. แบบฝึกทักษะ มีวิธีการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงที่ใช้แผนที่ความคิด

2.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเขียนความเรียง

2.1.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 นำแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านแบบฝึก ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบฝึกทักษะ จากนั้นวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.1.6 นำแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านหลวง (บัวราษฎร์บำรุง) อำเภอดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่เคยศึกษาเนื้อหาใหม่มาก่อน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามขั้นตอนดังนี้

2.1.6.1 หาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล ตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ 74.00/74.07

2.1.6.2 หาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย ตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ 77.77/76.54

2.1.6.3 หาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ 80.30/81.11

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย ในหัวข้อเรื่อง “มาประหยัลดพลังงานกันเถอะ” แบบทดสอบหลังเรียนในหัวข้อเรื่อง “มาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ” มีวิธีการสร้าง ดังนี้

ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบอัตนัย ข้อคำถามยึดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดในแผนการจัดการเรียนรู้ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะ

การเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พร้อมเกณฑ์การตรวจให้คะแนน เป็นส่วน ๆ โดยใช้เกณฑ์ การตรวจ แบบรูบริคส์ (Rubrics) ประเด็นที่ประเมินการเขียนความเรียง 3 ประเด็น คือ (1) เนื้อหา (2) ลำดับเหตุการณ์ (3) การใช้ถ้อยคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่อง และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการสอนภาษาไทย ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านแบบฝึก ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบรูบริคส์ (Rubrics) ที่มีเกณฑ์การประเมินอยู่ 3 ประเด็น คือ เรื่องเนื้อหา ลำดับเหตุการณ์ การใช้ถ้อยคำ การให้คะแนนเป็น 3 ระดับ และเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นกรรมการตรวจให้คะแนน พร้อมผู้วิจัย มีเกณฑ์การตรวจที่เหมาะสม แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านหลวง (บัวราษฎร์บำรุง) อำเภอดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α - Coefficient ของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.88 นำแบบทดสอบที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวิธีสร้าง ดังนี้

ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดช่วงความคิดเห็นของนักเรียนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย มีคะแนน 3, 2, 1 ตามลำดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ด้านบทบาทครูที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างเสร็จแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ประเมินปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) แล้วปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนละเอียดอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 28 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปถึงผู้บริหารโรงเรียนละเอียดอุปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบ

ทดสอบอัตนัย แล้วบันทึกผลคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียน (Posttest)

3. ทดลองใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทดลองใช้แบบฝึกทักษะที่ปรากฏในแผน ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

4. เมื่อเรียนเนื้อหาจบทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับหลังเรียนแล้วบันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนสอบก่อนเรียน

5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 ใช้สูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2540 : 101-102)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง ด้วยการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระ (t-test Dependent)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละอียดอุปถัมภ์ พบว่า แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.31/82.11 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.11) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมเห็นด้วยมากที่สุดในด้านความคิดเห็นต่อบทบาทครู ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.15) รองลงมา คือ ความคิดเห็นต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.75$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.28) และด้านความคิดเห็นต่อกิจกรรมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.20) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.31/82.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ทั้งนี้ เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของหลักการสร้างแบบฝึกกล่าวคือ ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพรายบุคคลแบบกลุ่มย่อย แบบภาคสนาม แล้วนำแบบฝึกทักษะมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ คือมีประสิทธิภาพ 97.92/80.17 และนฤดี ผิวงาม (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่องวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.68/83.33

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้ด้านการเขียนความเรียงก่อนเรียน อยู่เกณฑ์ระดับปานกลาง จำนวน 15 คน ต้องปรับปรุง จำนวน 13 คน หลังจากนักเรียนเรียนโดยใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิด นักเรียนมีผลการประเมินระดับดี จำนวน 15 คน ระดับปานกลาง จำนวน 11 คน ที่ต้องปรับปรุง จำนวน 2 คน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพร กอบแก้ว (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อนงค์ ดอนโคกสูง (2546 : บทคัดย่อ)

ว่าทำการวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ภายหลังจากใช้นวัตกรรมแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนใช้ แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยว่านวัตกรรมแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักเรียนในการเรียนรู้ โดยนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกหัด มีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกหัดสูงกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกหัด นอกจากนี้แบบฝึกหัดยังช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน การนำแบบฝึกหัดมาใช้จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น (Lawrey 1978, อ้างถึงใน พิณเพชร บุณณิกุลโย, 2545 : 49)

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงที่ใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย การตอบแบบสอบถามความคิดเห็น พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านนักเรียนเห็นด้วยต่อบทบาทครูในการเรียนรู้ ครูควรมีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอให้กำลังใจแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนทำผิด กระตุ้นให้นักเรียนคิดให้ข้อมูลแก่นักเรียนทุกครั้งเมื่อนักเรียนสงสัย ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนกล้าทำ กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการพัฒนาการเขียนภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวุธ วิชาวิน (2543 : 64) ที่กล่าวว่านักเรียนไม่กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในครั้งแรกจะกล้าคิดกล้าทำ และกล้าแสดงออกมากขึ้นทั้งนี้เพราะครูให้โอกาสนักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ทำให้บรรยากาศ

การเรียนมีความสนุกสนาน การให้ความเป็นกันเองของครูทำให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองได้อย่างอิสระเสรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้แผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกและทำแบบฝึกได้ดีโดยเฉพาะแบบฝึกที่ 2 การเขียนความเรียงจากคำ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงไปใช้กับนักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ หรือนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงในชั้นอื่นต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกช่วยทำให้ทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำวิธีการนี้ไปใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น แบบฝึกทักษะการอ่าน ที่ใช้แผนที่ความคิด

3. จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนแบบฝึกทักษะที่ 3 การเขียนบรรยายเหตุการณ์ มีคะแนนต่ำสุด ดังนั้นครูผู้สอนควรแนะนำชี้แจงและครูควรให้นักเรียนวางโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์โครงเรื่องก่อนที่จะเขียน

4. ครูควรให้นักเรียนมีความรู้เรื่อง แผนที่ความคิดก่อนที่จะเขียน เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นความคิดให้นักเรียน ได้เรียบเรียงประเด็นที่จะเขียนความเรียงได้

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้นวัตกรรมอื่น เช่น การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2. ควรมีการศึกษาการใช้แผนที่ความคิดกับทักษะอื่น เช่น ทักษะการฟัง ทักษะ การพูด และทักษะการอ่าน

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ พวงเกษม. (2534). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.

กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย. (2542). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุติมา นาควรรณ. (2544). ผลของการสอนเขียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2540). กระบวนสันนิเวทยาการและระบบสื่อการสอน.

ในเอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาหน่วยที่ 1-5 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (101-102). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธัญญา ผลอนันต์. (2544). ใช้หัวใจคิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ขวัญข้าว.

นฤดี ผิวงาม.(2545). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประทุม วิชาโคตร. (2544). ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2531). การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนละเอียดอุปถัมภ์. (2546). หลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม : โรงเรียนจังหวัดนครปฐม.

พิณเพชร บุณณภิญโญ. (2545). **การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สนิท สัตโยภาส. (2538). **พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). **ยุทธศาสตร์การสอนเอกสารประกอบการบรรยาย**. ม.ป.ท.

สุรีย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์. (2544). **การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อนงค์ ดอนโคกสูง. (2546). **การใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Tuckman, B.W. (1999). **Conducting Educational Research**. 5th ed. Sthed U.S..A. : Hercourt Brace & Company.